

Remissvar angående förslag till genomförande av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige, Dnr N2013/2837/E

Teknikföretagen lämnar härmed sitt remissvar angående förslaget till genomförande av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige. Synpunkterna hänvisar till avsnitt i promemorian, och i vissa fall till paragrafer i den föreslagna lagstiftningen.

Generella synpunkter

- Teknikföretagen är positiva till, och stödjer, att Sverige uttrycker målet för energieffektivisering som ett intensitetsmål.
- Mycket av detaljerna för direktivets genomförande ska preciseras i föreskrifter. Det är viktigt att dessa tas fram i samverkan med näringslivet.
- Genomförandet av direktivet får inte innebära ökad administrativ börda för företagen, och samordning med existerande system, rapportering, etc. är viktig för att bedriva en effektiv verksamhet.

Avsnitt 7.2 – Statliga myndigheters inköp

Offentlig upphandling behöver anpassas och bli mer driven utifrån energiaspekten. Dels utifrån målet att effektivisera verksamheten, och dels för att offentlig sektor har en viktig roll i att visa ny teknik i drift.

I de föreskrifter som tas fram måste det tydligt framgå att energieffektivisering ska ha en mer framskjuten position i förhållande till prisfrågan, vilken allt för ofta får fälla avgörandet vid offentlig upphandling. Man bör även se över möjligheten att för offentlig upphandling utveckla ett hjälpmedel för att underlätta en beräkning av produkters kostnader över dess livslängd.

Avsnitt 8 – Genomförandet av artikel 7

Avseende genomförandet av artikel 7 tillstyrker Teknikföretagen förslaget att utarbeta en alternativ modell. Teknikföretagens direkta önskan är att det fortsatta arbetet med en sådan modell, som enligt promemorian pågår inom Regeringskansliet, aktivt involverar industrin och berörda parter. Det är av största vikt för att en framtida modell ska vinna acceptans och ge de effekter som eftersträvas. Oroande i det sammanhanget är den korta tidsfrist som finns för Sveriges redovisning av alternativ modell (5 december 2013). Promemorians otydlighet kring innehållet i, och vilka som kommer att beröras av, denna alternativa modell är med anledning av detta anmärkningsvärd.

Avsnitt 9 – Genomförande av artikel 8.4-8.7 om krav på energikartläggning i stora företag, samt 2.1 – Förslag till lagtext om energikartläggning

Möjligheten att använda sig av ledningssystem för att antas uppfylla kraven på kartläggning är bra.

Den lagtext som föreslås behöver förtydligas för att minska osäkerheten och göra den mer förståelig. Den aktuella texten kräver i och med sin uppdelning och hänvisningar mellan paragraferna ett antal genomläsningar för att hänga ihop, vilket inte kan rimma med kraven på enklare lagstiftning. Texten är i nuvarande utformning exempelvis alltför oklar i beskrivningen av när en kartläggning måste genomföras av en person med särskild ställning och kompetens. Att en sådan person inte krävs i de fall företaget använder sig av ett ledningssystem måste förtydligas.

För genomförandet av kravet på energikartläggning föreslås utöver en ny lagstiftning att många detaljer ska preciseras i kommande förordningar. Flera av dessa detaljer framstår som avgörande och för många företag betydande för de kostnader och möjligheter man har att följa lagen. Det är därför av yttersta vikt att dessa föreskrifter tas fram i en aktiv dialog med industrin och de företag som kommer att omfattas av kraven.

Nedan följer några oklarheter som måste förtydligas i kommande föreskrifter.

1. Vilka företag som ska omfattas diskuteras ingående i förslaget, men måste göras helt tydligt i föreskrifterna. Frågan gäller inte minst mindre enheter som är en del av större verksamhet inom EU, och hur pan-europeiska företag ska förhålla sig till kraven.
2. Transporter omnämns flera gånger att de ska omfattas, men vilka transporter detta gäller är oklart.
3. Kraven på ledningssystem behöver likriktas över EU, så att företag med verksamhet i flera länder kan använda sig av samma ledningssystem och metod samt rapportering för kartläggningar. En kartläggning inom en pan-europeisk organisation måste kunna styras från verksamheten i ett land och rapporteras därifrån.

Som redan påtalats är frågan om när en person med särskild ställning och kompetens ska utföra kartläggningen inte tillräckligt tydlig i lagstiftningen. Hur arbetet med kartläggning ska fungera i relation till de krav som ställs på personer i kommande föreskrifter måste noggrant övervägas eftersom den föreslagna ordningen med certifierade personer helt oberoende av aktuellt företag medför vissa risker.

1. Kommer tillräcklig tillgång på utförare med rätt kompetens för detta att finnas från dag ett?
2. Kommer kompetensen hos dessa personer att räcka för att kunna och förstå produktionsprocesser för alla olika branscher och verksamheter?
3. Systemet kan innebära stora kostnader för företagen, särskilt inom de områden där kompetens och tillgång till personer blir en bristvara.

Promemorians tydliga krav på personens certifiering och oberoende ställning till företaget/organisationen kan utifrån detta ifrågasättas. Möjligheten att använda interna resurser och samtidigt följa direktivets krav på kvalificerade kartläggningar bör därför utredas mer noggrant och i dagsläget inte avskrivas.

Avsnitt 10 – Genomförande art. 8, 12, 16-18 om främjandeåtgärder

Att Energimyndigheten föreslås ta fram riktlinjer för energikartläggningar för olika typer av slutanvändare är bra, men samma frågetecken rörande innehållet i dessa kan upprepas från avsnittet ovan.

För främjande av kartläggning i SME bedömer regeringen att dagens system är tillräckligt, exempelvis genom energicheckarna. Det finns ändå behov av att se över systemet och utveckla det för en mer effektiv användning och påtagliga resultat. Teknikföretagen har tidigare lämnat förslag kring detta, och fortsätter gärna den diskussionen.

Teknikföretagen ifrågasätter att SME som vill genomföra energikartläggningar ska ställas inför krav på certifierade experter från första försöket att genomföra kartläggningar. Även om specialkompetens kan saknas internt i mindre företag

bör istället egna initiativ och ansträngningar uppmuntras med både information, kompetensutveckling och stödfinansiering i ett första skede för att komma igång med arbetet. Krav på certifierade experter kan möjligen komma i fråga på ett senare stadie där analysen fördjupas och en finansiering av experten kan erbjudas.

Det är ett gott initiativ att koppla frågan om främjande till satsningar på barns och ungdomars intresse för naturvetenskap, teknik, energi- och klimatfrågor. Teknikföretagen stödjer därför fortsatta satsningar på detta.

Förslaget att ge Energimyndigheten i uppdrag att samverka med banker och andra finansieringsinstitut för finansiering av energieffektiviserande åtgärder är bra. Detta bör inte bara gälla gentemot privatpersoner, utan även mot företag.

Avsnitt 14 – Främjande av effektiv värme och kyla

Teknikföretagen är positiva till att samhället främjar användningen av restenergier från industrin. I de fall industrin bygger nya anläggningar eller uppgraderar befintliga anläggningar enligt omfattningen i direktivet, är det rimligt att man också värderar möjligheten att använda restenergier.

De kostnads-/nyttoanalyser som ska utföras enligt artikel 14 måste ha ett företagsekonomiskt perspektiv och får inte innebära långsammare handläggning eller på annat sätt bromsa investeringar. I förslaget anges att tillsynsmyndigheten ska pröva om analysen uppfyller lagen. Det är viktigt att denna prövning inte innebär någon fördröjning av investeringen eller av den fullständiga prövningen.

Det är oklart vad som ska antas omfattas av kraven på kostnads-/nyttoanalys. 20 MW tillförd effekt för en industrianläggning måste preciseras eftersom beräkningen kan göras på olika sätt, och vad som ska anses vara en anläggning inte är definierat. Frågan som uppstår är om en anläggning är en site, ett organisationsnummer, en fastighet, en panna eller något annat. För att landa rätt i frågan och uppnå mesta nytta med kartläggningarna är det viktigt att föreskrifterna med bestämmelser kring detta tas fram i dialog med industrin.

Med vänlig hälsning

Teknikföretagen

Pär Hermerén